



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP-4100-02-06/2012
P/12/001

Opole, dnia 5 kwietnia 2012 r.

**Pani
Maria Skrzypek
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Murowie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu przeprowadziła w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Murowie² kontrolę działań windykacyjnych podejmowanych w stosunku do podmiotów zalegających z uiszczaniem należności wobec budżetu państwa.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 5 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o *NIK*, przekazuje Pani Kierownik niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań objętych kontrolą.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, dalej: ustawa o *NIK*

² dalej: *GOPS*

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny częściowe:

1. Najwyższa Izba Kontroli, uwzględniając kryteria legalności i rzetelności, pozytywnie ocenia ewidencjonowanie przez GOPS należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej.

Ewidencja dłużników prowadzona była w sposób umożliwiający ustalenie tytułu należności (fundusz alimentacyjny, zaliczka alimentacyjna), okresu zadłużenia oraz kwot zaległości, tj. zgodnie wymogami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.

W ewidencji na koniec 2011 r. w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. wzrosła zarówno liczba dłużników alimentacyjnych z 33 do 35 (6,1%), jak i kwota zaległości ogółem z 366,2 tys. zł do 497,5 tys. zł (35,8%). Wynikało to m.in. ze wzrostu liczby dłużników oraz przyznaniu świadczeń wnioskodawcom w wyższych wysokościach aniżeli w latach poprzednich.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia podejmowane przez GOPS działania, zmierzające do uzyskania zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kontrola działań podejmowanych przez GOPS w stosunku do wszystkich 35 dłużników wykazała, że po zakończeniu okresów świadczeniowych 30 września 2010 r. i 30 września 2011 r. obowiązek wydania decyzji na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴ dotyczył 17 dłużników. Pozostałych 18 dłużników posiadało należności powstałe w latach poprzednich lub dotyczące trwającego jeszcze okresu świadczeniowego⁵. Po upływie od 26 do 63 dni od zakończenia okresu świadczeniowego trwającego do 30 września 2010 r.⁶, Kierownik GOPS działając z upoważnienia Wójta Gminy Murów, na podstawie art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wydała dla wszystkich 17 dłużników decyzje ustalające należności do zwrotu z tytułu otrzymanych przez osoby uprawnione świadczeń z funduszu alimentacyjnego, natomiast od zakończenia okresu świadczeniowego trwającego do 30 września 2011 r. 14 decyzji dla dłużników alimentacyjnych⁷ wydano po upływie od 81 do 130 dni. Według wyjaśnień Kierownika GOPS brak niezwłocznego wydawania decyzji, spowodowany były tym, iż sprawami związanymi ze świadczeniami rodzinnymi, świadczeniami z funduszu alimentacyjnego oraz postępowaniem z dłużnikami

³ Dz.U. Nr 128, poz. 861 ze zm.

⁴ Dz.U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm., dalej: ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

⁵ 1 październik 2011 r. – 30 wrzesień 2012 r.

⁶ 1 październik 2009 r. – 30 wrzesień 2010 r.

⁷ dla jednego dłużnika wydano decyzje o umorzeniu postępowania w sprawie zwrotu należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w związku ze spłatą należności. Po dokonaniu wpłaty przez dłużnika skorygowano jego należność. Dla dwóch dłużników nie wydano decyzji w sprawie zwrotu należności, z uwagi na nieznaną adres zamieszkania dłużników.

alimentacyjnymi zajmował się w GOPS tylko jeden pracownik, który w tym samym czasie, realizował inne zadania służbowe związane z rozpoczynającymi się nowymi okresami zasiłkowymi z funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych.

2.1. W ramach posiadanych uprawnień GOPS, podejmował działania wobec dłużników alimentacyjnych wymagane przepisami § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. *w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*⁸, tj. przysyłał do zobowiązanych upomnienia oraz wystawiał tytuły wykonawcze, które następnie kierował do naczelników urzędów skarbowych.

W 2011 r. do 15 dłużników, którzy nie dokonali zapłaty należności, po upływie od 13 do 34 dni od terminów zapłaty określonych w decyzjach, przesłano upomnienia. Dla dwóch dłużników nie wystawiono upomnień, w związku z posiadaną informacją o nieaktualnym adresie ich zamieszkania. W obu przypadkach podjęto działania o wyznaczenie przedstawiciela (kuratora) dla osoby nieznaną z miejsca pobytu.

Po upływie od 28 do 40 dni od terminu zapłaty określonego w upomnieniach ww. dłużnikom wystawiono tytuły wykonawcze. GOPS posiadał także tytuły wykonawcze dotyczące zaległości pozostałych objętych badaniem dłużników, które wystawiono w latach ubiegłych.

2.2. W 2011 r. wobec dłużników alimentacyjnych zalegających z zapłatą należności, GOPS podejmował także, jako organ właściwy dłużnika, działania wspomagające egzekucję, określone w art. 5 ust. 1 – 3 ustawy *o pomocy osobom uprawnionym do alimentów*, tj. w szczególności przeprowadzano wywiady alimentacyjne, a o ich ustaleniach powiadamiano komorników, kierowano zapytania do urzędów pracy, wnioskowano o zatrzymanie prawa jazdy, kierowano do prokuratury zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

W 2011 r. wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych należności w kwocie 16,1 tys. zł, co stanowiło 3,2 % ogólnej kwoty zaległości na dzień 31 grudnia 2011 r. Jako przyczynę nieskutecznej egzekucji Kierownik GOPS wskazała brak podejmowania legalnej pracy przez dłużników alimentacyjnych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁸ Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.